

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (σελ. 95-103)

Το κράτος της Μακεδονίας και η ανάπτυξή του (σελ. 95-99)

- ❖ Οι **Μακεδόνες** ήταν Έλληνες που είχαν εγκατασταθεί στη βόρεια Ελλάδα, αλλά για πολλά χρόνια **ζούσαν απομονωμένοι** από τους υπόλοιπους Έλληνες.
- ❖ Οι επαφές τους με τη νότια Ελλάδα έγιναν εντονότερες μετά τους περσικούς πολέμους και κυρίως στα χρόνια της βασιλείας του **Αλεξάνδρου Α΄** και του **Αρχελάου**.
- ❖ Η έδρα του μακεδονικού κράτους αρχικά βρισκόταν στις **Αιγές**, αλλά από τις αρχές του 4^{ου} αιώνα μεταφέρθηκε στην **Πέλλα**.
- ❖ Το μακεδονικό κράτος **αναπτύχθηκε και εξαπλώθηκε εντυπωσιακά** κυρίως χάρη στις ενέργειες του βασιλιά **Φιλίππου Β΄**, ο οποίος **οργάνωσε τον μακεδονικό στρατό** και δημιούργησε την περίφημη **μακεδονική φάλαγγα**.
- ❖ Στα μέσα του 4^{ου} π.Χ. αιώνα οι **ισχυρές πόλεις** της νότιας Ελλάδας (Αθήνα, Σπάρτη, Θήβα) **είχαν αποδυναμωθεί** από τους εμφυλίους πολέμους. Ο Φίλιππος εκμεταλλεύτηκε αυτή την κατάσταση και μετά τη **μάχη της Χαιρώνειας (338 π.Χ.)** έγινε ο κυρίαρχος της Ελλάδας.
- ❖ Οι Έλληνες, εκτός των Σπαρτιατών, **συμμάχησαν με τον Φίλιππο** και αποφάσισαν **να εκστρατεύσουν εναντίον των Περσών** με αρχηγό τον Φίλιππο.
- ❖ Αυτή την εκστρατεία τελικά την διεξήγαγε ο γιος του Φιλίππου, ο **Αλέξανδρος**, μετά τη δολοφονία του Φιλίππου το 336 π.Χ.

Η κατάκτηση της Ανατολής από τον Αλέξανδρο (σελ. 100-101)

- ❖ Ο Αλέξανδρος είχε αποκτήσει **βαθιά ελληνική παιδεία** από τον Μακεδόνα φιλόσοφο **Αριστοτέλη** και έτσι το όραμά του ήταν η **διάδοση του ελληνικού πολιτισμού** μέσω της εκστρατείας κατά των Περσών.
- ❖ Το 334 π.Χ. ο Αλέξανδρος ξεκίνησε την εκστρατεία κατά της Περσίας με σχετικά μέτρια στρατιωτική δύναμη (40.000 άνδρες).
- ❖ Τα σημαντικότερα γεγονότα της πορείας του ήταν τα εξής:
 - α) η **μάχη του Γρανικού (334 π.Χ.)**
 - β) η **μάχη της Ισσού (333 π.Χ.)**
 - γ) η **κατάκτηση της Φοινίκης και της Αιγύπτου (332-331 π.Χ.)**
 - δ) η **μάχη στα Γαυγάμηλα (331 π.Χ.)** → Θάνατος του Πέρση βασιλιά Δαρείου
 - ε) η **κατάκτηση της Περσέπολης (330 π.Χ.)**
 - στ) η **κατάκτηση των ανατολικών επαρχιών του Περσικού κράτους (329-327 π.Χ.)**
 - ζ) η **πορεία μέχρι τον Ινδό ποταμό (326-325 π.Χ.)**
- ❖ Ο Αλέξανδρος θέλει να προχωρήσει στο εσωτερικό της Ινδίας, αλλά ο στρατός του είναι εξαντλημένος. Έτσι αναγκάζεται να επιστρέψει δυτικά.
- ❖ Τελικά **το 323 π.Χ. πεθαίνει στην Βαβυλώνα** και αφήνει πίσω του μια αχανή και πολυεθνική **αυτοκρατορία** στην οποία **κυριαρχεί το ελληνικό στοιχείο**.

- ❖ Ο ίδιος περνά από τη σφαίρα της ιστορίας στη σφαίρα του **μύθου** και του **θρύλου**.

Το έργο του Αλέξανδρου (σελ. 102-103)

- ❖ Το νέο κράτος που δημιουργήθηκε από τις κατακτήσεις του Αλεξάνδρου **περιλάμβανε πλήθος λαών** με διαφορετικές γλώσσες, θρησκείες, ήθη και έθιμα.
- ❖ Τα **μέτρα** που πήρε ο Αλέξανδρος ώστε να παραμείνει **ενωμένο** αυτό το αχανές κράτος ήταν τα εξής:
 - α) χρησιμοποίησε στον μακεδονικό στρατό νεαρούς Πέρσες
 - β) διατήρησε τη διοικητική διαίρεση του περσικού κράτους
 - γ) ίδρυσε **νέες πόλεις** με το όνομά του (**Αλεξάνδρεια**) οι οποίες αποτέλεσαν **εμπορικά και πολιτιστικά κέντρα** για ολόκληρο το κράτος
 - δ) προώθησε την **ανάμειξη των πληθυσμών** μέσα από μεικτούς γάμους μεταξύ Ελλήνων και Ασιατών
 - ε) προώθησε το **ελληνικό πνεύμα** και τον **ελληνικό πολιτισμό και τρόπο ζωής** (διδασκαλία των ελληνικών, καθιέρωση ελληνικών εθίμων)
 - στ) διασφάλισε την **ανταλλαγή των αγαθών** μέσα στην αυτοκρατορία
 - ζ) επέτρεψε την **ύπαρξη διαφορετικών θρησκειών και εθνοτήτων**
 - η) θεμελίωσε ένα νέο συγκεντρωτικό τύπο πολιτεύματος (**απόλυτη μοναρχία**)
- ❖ Μέσα σε 11 χρόνια με τις κατακτήσεις του Αλέξανδρου δημιουργήθηκε ένας **νέος κόσμος** ο οποίος χαρακτηριζόταν από την **διάδοση του ελληνικού πολιτισμού** και την συνύπαρξη πολλών διαφορετικών λαών.
- ❖ Δικαιολογημένα λοιπόν ο Αλέξανδρος χαρακτηρίστηκε «**Μέγας**».